

13989

BIBLIOTEKA

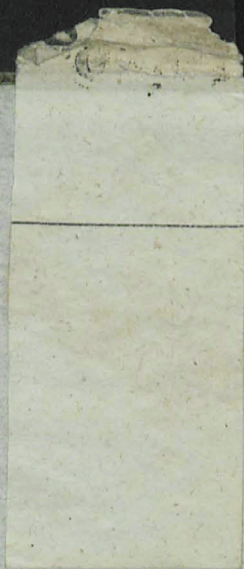
Zakl. Nar. im. Ossolińskich

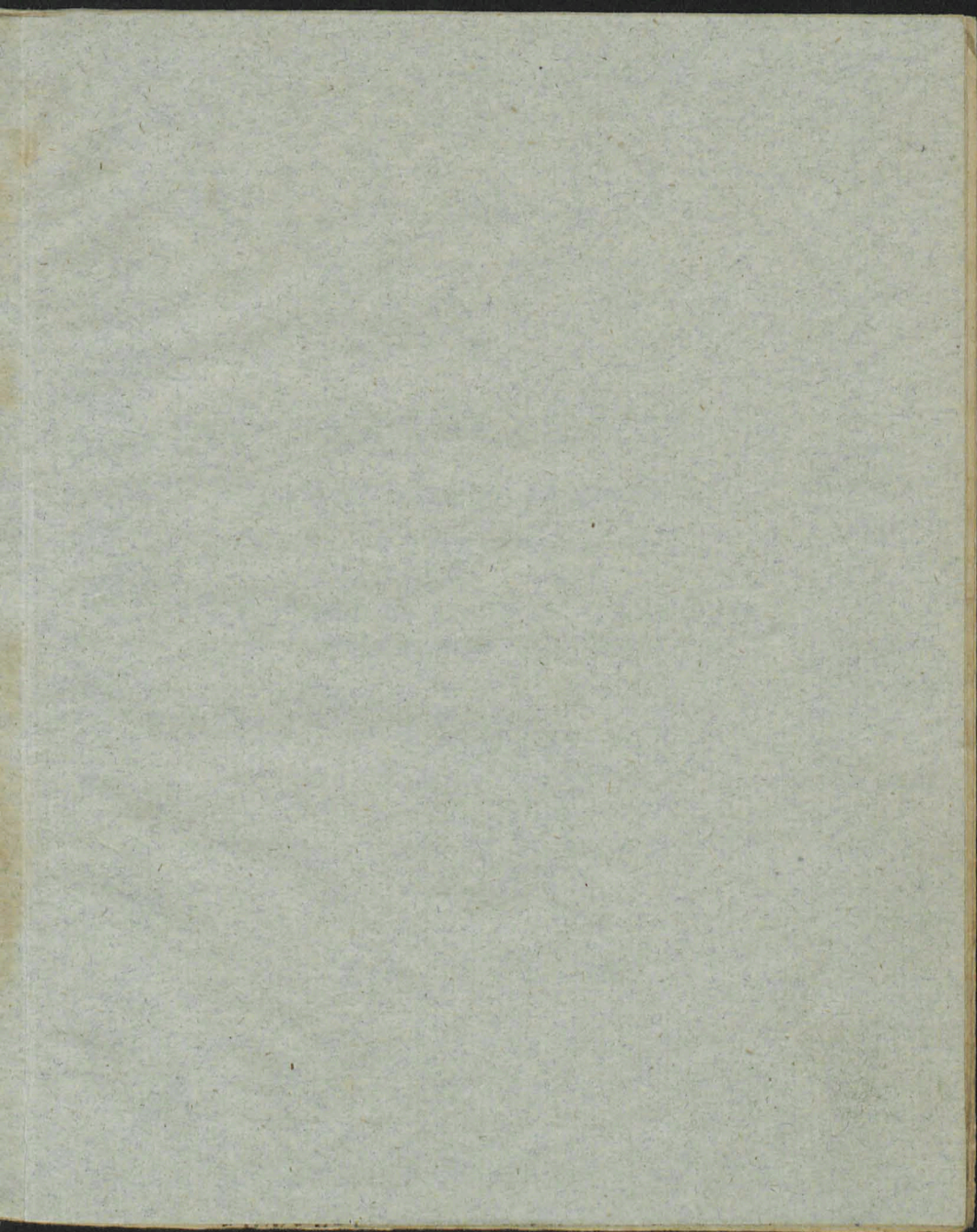
XVII

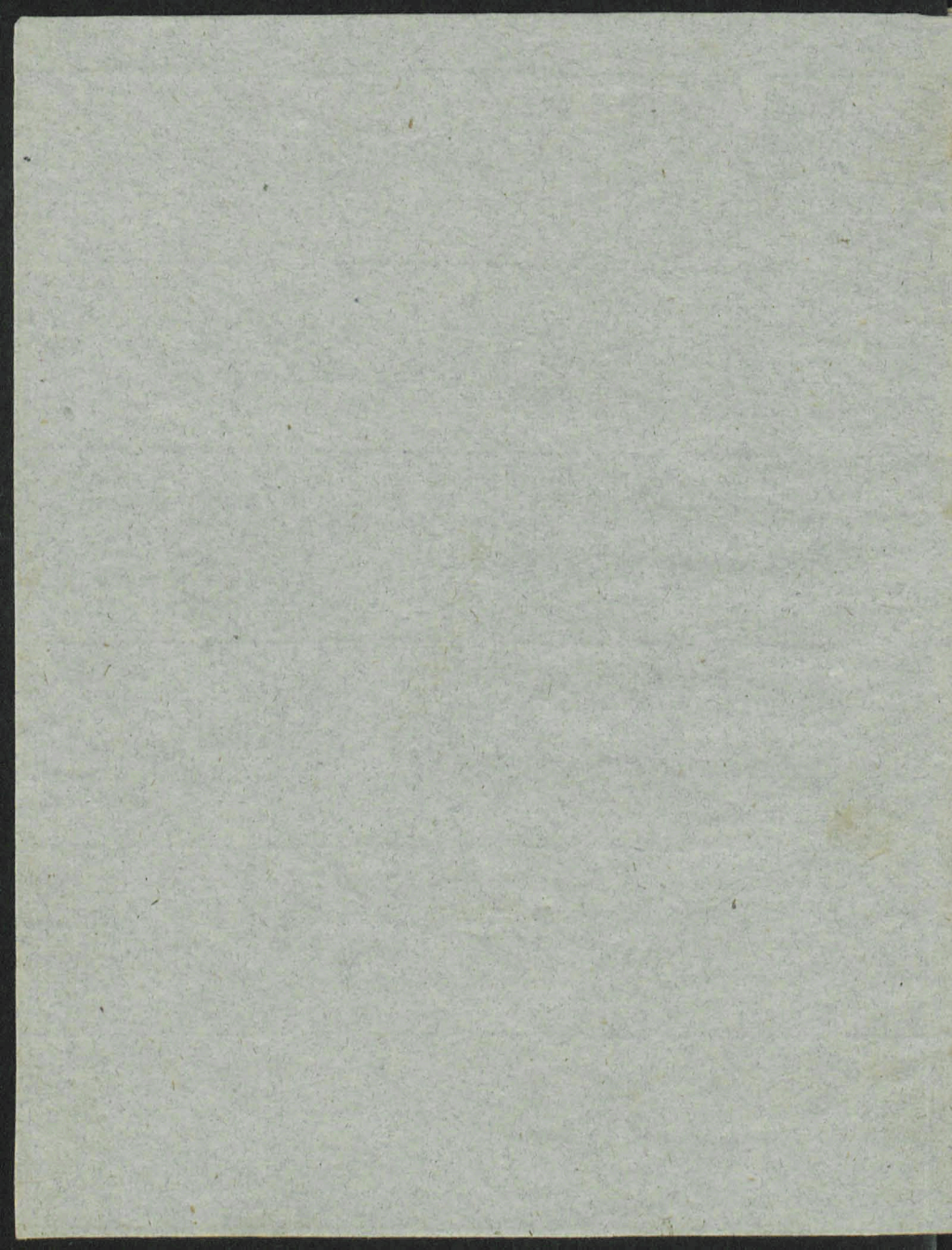
1.675

MP

RELATIA

BITWY

T

ZVYVĚSTVÁ Cesarzá I. M.

Chrześciánského nád Czechámi,
y Prági wzięcia.

Roku pánského 1620. Dnia Osmeho
y dziewiatého Listopáda,

13.889

Roku, M. DC. XX.

Alberti Rucinski Cancellarius

B I T W Y

XVII - 1675 - III

RELATIA BITWY Y ZWYCIESTWA CESA

RZA IEGO MOSCI CHRZESCIAN-

skiego nád Czechámi, y Prági wzięcia.

Woie Woysko tego lata bylo ná strone Cesarzá
Jego Mosci w Czechách / iedno pod Buquoiem
Zetmánem Cesarstkim / drugie pod spráwa Ksia-
zećia Bawarskiego / Zetmána Ligi Kátholickiey
oo Niemcech sílá miast y zamkow czesćia moca /
zesćia przez dobrowolne podanie odebrawszy /
náostátek zláczywszy sie z soba obá Zetmáni / wmy-
slili rozpráwić sie wálná bitwa z nieprzyziacielem / przeto podemkneli
sie pod Rokiczány / gdzie teź nie daleko leżał obozem z Woyskiem
swym Heidelbergzým. stáwili im pole kiltá rázy / iesliby sie chćieli z o-
bozu wychylić : ale oni cicho zá okopem siedzac / á máiac w oczách
nieprzyziaciela / opuściliwshi dzieło / listkami tylko y rozsiewaniem
zmysloných nowinek / z mestwa sie swego przechwaláli / obiecuiac
swoim w ledá dzien pewne zwyciestwo.

Co widzac Cesarsee / iz nieprzyziaciela wyrwabić nie mogli / re-
solwowáli podstápić pod Práge / máiac zá pewne / ze sie teź miał
nieprzyziaciel ná obrone Stolecznego Miásta ruszyć / á zá tym moglá
by sie okázya tráć bitwe z nimi skoczyć. Jákož y tak sie stálo / bo
ledwie tego postrzegł nieprzyziaciel / ze sie nášly ku Miástu máia / on
sie ieszcze predzey pospieszył chce wprzedzić. Dostedl go przecie ná-
záutr z Ksiaze Bawarskie z Woyskiem / y dlu go go trzymal na sobie
aż by był

ażby był Buquoi / który pozad siedl nadsięagnął / ale iuż tu nocę sie
dobrze miało / kiedy on nadsiedł. A tak sie onego dnia okazała wraćiz-
ła. Oni tym czasem nocą eicho sie ruszywszy / wbiegli tu miastu /
dogonili ich Książę Bawarskie około dziesiaty na pulzegarzu naza-
iutrz / y sprawiwszy Woysko / wieśkał sie nad nimi / zabawiając ich harc-
cami / aż też y Buquoi z swymi ludzmi nadsiedł.

Tam iuż widzac nieprzyiaciel że bitwy wyśc nie mogli. Wszy-
kowal woysko na miejscu sposobnym na pagorku nie daleko Pala-
cu który Gwiazda zowia / Dziatała na stoych miejscach zasadzil / y faniz-
cami takto czas niost obwiodl / prawie strzydło rościagnął aż tu mu-
rowi którym zwierzyniec obroczoney / y miał z niego z tey tam strony
dobrą obrone.

W Woysku Cesarstwu prawie strzydło wiodel Bu-
quoi / Książę Bawarskie lewe / nim sie bitwa zaczęła / obay Zetmani
z swymi zimowili: Salve Regina. Zatyim gdy godło dano / skoczylo
tu nieprzyiacielowi pietnasie choragwi Jezdey / a cztery piechoty.
Trasili na czolo gdzie nieprzyiaciel co wybornieyszy lud był wysta-
wil / dobrze na poczatku nasych wsparli / że miánowicie piechota
Lincka na kiltá krokow nazad sie cofnela / bo im też tu gorze bylo /
a nieprzyiaciel strzelba był poręczny.

Alle gdy posilki nastapily /
zrownala sie znouu bitwa. Nasy o slawe swa / o krzywde Cesarzá
Jego M. czyniac / serca sobie dodawali. Oni zaś Miasto swoje
przed oczyma mając / gdzie Koroná / gdzie ich gniazdo / gdzie dostatk
ich wszytkie byly / widzac że w oney bitwie wszytká tego obrona nale-
żata / opierali sie. A w tym z lewego boku Książę Bawarskie z faniz-
cow ktore tam byli poczynili wypart ich / y Dziatała z tey tam strony o-
pánował. Tak sie iuż mieśac poczełi / y zgoła vstepowali. Jezda
náśa poprawić sie im nie dáła / miánowicie Wallonowie / ktorymi
Gulielmus Verdugo Kredencuiac / nápadł na Książecia Unhaldá
syná stárfego / y broń mu odiawszy / żywcem poimal / tenze Choraze-
mu nieprzyiacielstemu choragiew z reku wydáršy / samego poimal /
y zgoła wielka tam slawe Wallonowie odniešli.

Sam Zeldeberezyk / widzac iuż stracona / poczał vchodzić /
zrzuciwszy z siebie podzwono aby nie był poznány / binde zlota kora
Bawarsk

3
Kauallerowie Angielscy iako znali swoy wlasny zwyklosc / y bo-
stala sie iednemu Wallonowi. Za wielka to sic moga maia ci Kauall-
lerowie / taki znak swoy w bitwie utracic / ale w zley przygodzie tru-
dno y zdrowiu y slawie dogadzac. Zartym sie inz tak Woysko ich roz-
sposobylo / ze nie bylo komu y obozu bronit: wiachali naszy iako do
swego. Dzial / kul / prochow / zywnosci / inszy zdobyczy dostali k
wsytkiego bylo.

↳ Kozakom przyslo z Węgry czynic / y dali sie im znac / rzadki
ktoryby nie zdobyli kiltka kiltanascie koni Węgierskich / y miedzy t uz-
pami nagesciey Węgrowie lezeli / samych koni zdobytych od naszych
w tey bitwie rachuią piec tysiecy / a wietza czesc przy Kozakach sie
zostalo. Gdy w polu Woysko wcielalo / w Miescie tez taki strach
padlile na Zeretyki / ze co zywo z nowego miasta wcielali / do stares-
go / o czym maiać wiadomosc Ksiaze Bawarskie / kazal tam zaraz
choragwiom nastapic / y bez trudnosci / te tam czesc opanowal; staz-
re Miesto az nazainierz sie poddalo / wielka tam w trockim czasie od-
miana sie stala.

Woysko nasze dla znaku nosili chustke iaka biala na sobie / oni
zas przy bialym / mieli platek iakis modry. Gdy w Miesto choraz-
gwie weszly / co zywo on modry platek z siebie zrywali / w bialym sie
pokazuia. Ale y to wczesna byla / gdy Jezuitow obaczyli ktorych
jest poczesci dla nabozenstwa tak w Cesarstwie / iako y w Bawarskim
Woysku / Katholiccy od radosci placzac / rece w niebo podnosili /
dziekuiac Panu Bogu / ze im Kaplany ich przywrocil. Zeretycy
zas z reką sie do nich wbiegali / witaiać / dawna swoje przyiazni iesli
sie im ktorego poznac trafilo przypominaiac.

Tak w kiltka godzin nieprzyiaciel o ieden raz Woysko / oboz /
Miesto / Krolestwo stracil / a dziwnym sadem Bozym. dzialo sie
to w te Niedziele kiedy Kosciol one Zwangelia spiewa. Wrocicie
Cesarzowi / co jest Cesarstkiego.

Dzialo sie to iesze y w oktawe Wsytkich Swietych / aby ci
bluzniercy ich odnichze pomste na sobie uczuli. Dzialo sie w Wigil-
ia tego dnia kiedy sie obchodzi pamiatka poswiecana Koscioła

Pana Zbawiciela naszego / aby za tak wiele Kościołow/złupionych/
zniszczonych/profanowanych/wyroek Pański odnieśli. Wtec y to
troierdza ze sie na tym mieyscu bitwa stoczyła / na którym przed ro-
kiem/ przywitany byl ten Julius pierwszy raz za Krola.

Niosłatek y to powiadaia / ze dwiema albo trzema dni przed
tym/ gdy sie Heidelbergzyc na tymże mieyscu dla wpatrowania przez
iezdzał / mglá go iakás ogárnela / ze go ledwo w niey widac bylo z
ktora sie potym tak rozzerwála / ze sie iakies iakoby rozgi z niey na poz-
wietrzu wczynily. Czym sie on miał strwożyć máiac to sobie za zly
znak. Y podobno tak mu grozil P. Bog / za buyne y lekkomyślnie
postepki tego/ze sie z mlodey plochosci swey dal buntownikom námo-
wic / aby sie na cudze Państwo porwał / y bezecna rebellia wysokie
wrodzenie swoje zniázal; vprzadsy sobie koniecznie Krolew byc /
ktorym mu snadź ledwo na Komediey byc przystalo. Jákož powia-
daia / ze niešťatkem y plochoscia tego/ sila sie ludzi y w samey Prá-
dze obrazáło zwlaszczá gdy go widzieli kiedy w oczách wšyřských lá-
tá przesłego kápal sie w rzece miedzy pácholety y innymi lekkimi luz-
dzmi plywáiac.

Od sánych nieprzyaciól jest wiadomosc ze w tey bitwie zgi-
nelo ich do siedmi tysiecy / nášy tych co na plácu lezeli / náliczyli
pieć tysiecy / ale sila ich w pogoni bito / sila w rzece wtonelo. Wie-
ziow jest kilka tysiecy przedmieszych. Uhalt syn stáršy Kšiaz-
cia Chřstiana Uhaltá / Kšiazce Saksie de Weinmer, Groff de
Shlicken, Groff Rhyński / Nideck Scháffenberg / y inni / choragwi
tak pieszych iako ieźdnych osmdziesiat dostano.

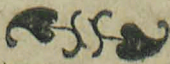
Z nášey strony sto czlowieká ráchutá / czesćcia pobitych / czes-
ćcia rannyh / miedzy pobitymi jest kilka znácznych ludzi.

Owo zgóla miedzy wielkimi bitewy ktore za nášych czásow sto-
czyly sie / moze te iedne ráchowác / bo z rzadka gdzie naydzie aby
Woyska tak wielkie / á niemal sobie rowne miały sie o sie vderzyć /
Mogli Cesarsey miec ludu rycerskiego coš wiecey / ale záš oni gimia-
nem / á co wietřa mieyscem ich przechodzili. Co sie Hetmánow doz-
ryka / z strony Cesarstwey byl Kšiazce Báwarskie / Pan waleczny / Kto-

ry ácz Krwia złączony nieprzyjacielowi / ale wiecey sie ná sprawiedli-
wość ogladając / Woysko ligi Kátholickiey sam osoba swa prowá-
dził / y w tey bitwie odważnie sie y ná niebezpieczeństwa nárazając / y
sam reka swa dokázce / aal / y swoim sercá dodawał. Był y Hetman
Cesárski Buquoi / wielki pewnie Bohátyr / siedm iest á dwádzies-
ćcia lat iáko zbroi nie zdeymuiac Woyská wodzi / nie tylko zwycięs-
twey slawny / ale y piatnem Rycerstim dobrze ozdobiiony / w rozmá-
tych bitwach / siedm kroć z muskietu postrzelony / y raz kopita w so-
bie złamał. W innym Rycerstwie iednym slowem sie moze powie-
dzieć. Grono tam Rycerstwa bylo / z Niemiec / ze Wloch / z Frán-
cyey / z Belgium / z Polski zebrane / ktorzy dla obrony wiáry Kátho-
lickiey ná pomste zelzoney od buntownikow zwierzchności / gárdla
swoie Cesárzowi ofiarowali. Jáko z drugiey strony cokolwiek iá-
du swego niezbożne Kálwinstwo moglo zebráć / z Angliey / z Nie-
miec / z Wegier / z Hollándiey / z Czech / z Moráwy / z Slastá / to
sie wshystko tam bylo zkupilo ná podeptanie Kátholickiey wiáry / y
Koscióla Bozego. Wydal Bog wshchemogacy dekrét swoy / á po-
niżył kárki zlosliwych. Uwierinność y sprawiedliwość wywyższył.

XI. Nouemb. Czechowie á miánowicie Kálwinistowie przy-
siegali znouu Cesárzowi Ferdynándowi / y dáli ná sie ná pismie Re-
wersaty / ktorými sie wshystkich konfederácii z nieprzyjacioly Cesár-
skimi iákokolwiek poprzysięzonych wyrzekáia y odprzysięgáia / do-
kládając tymi slowy : Ze to szczerze / z sercá / nie zmyslnie / áni ycho-
way Boze ná zdráde czynia. Czas pókaze iesli to ták bedzie. W in-
szych mniey watpiem / ale kto Kálwiniski ten narod zna / trudno mu
pfać moze z czy to pierwszy raz przysięgáia ? co wiedzieć ktorey sie
po chwiley przysięgi trzymáć zechca. Ale to iáko sie rzeklo
czas sam pókaze. Pánu Bogu wshchemogacemu
zá wshystko niech bedzie cześć y chwála /

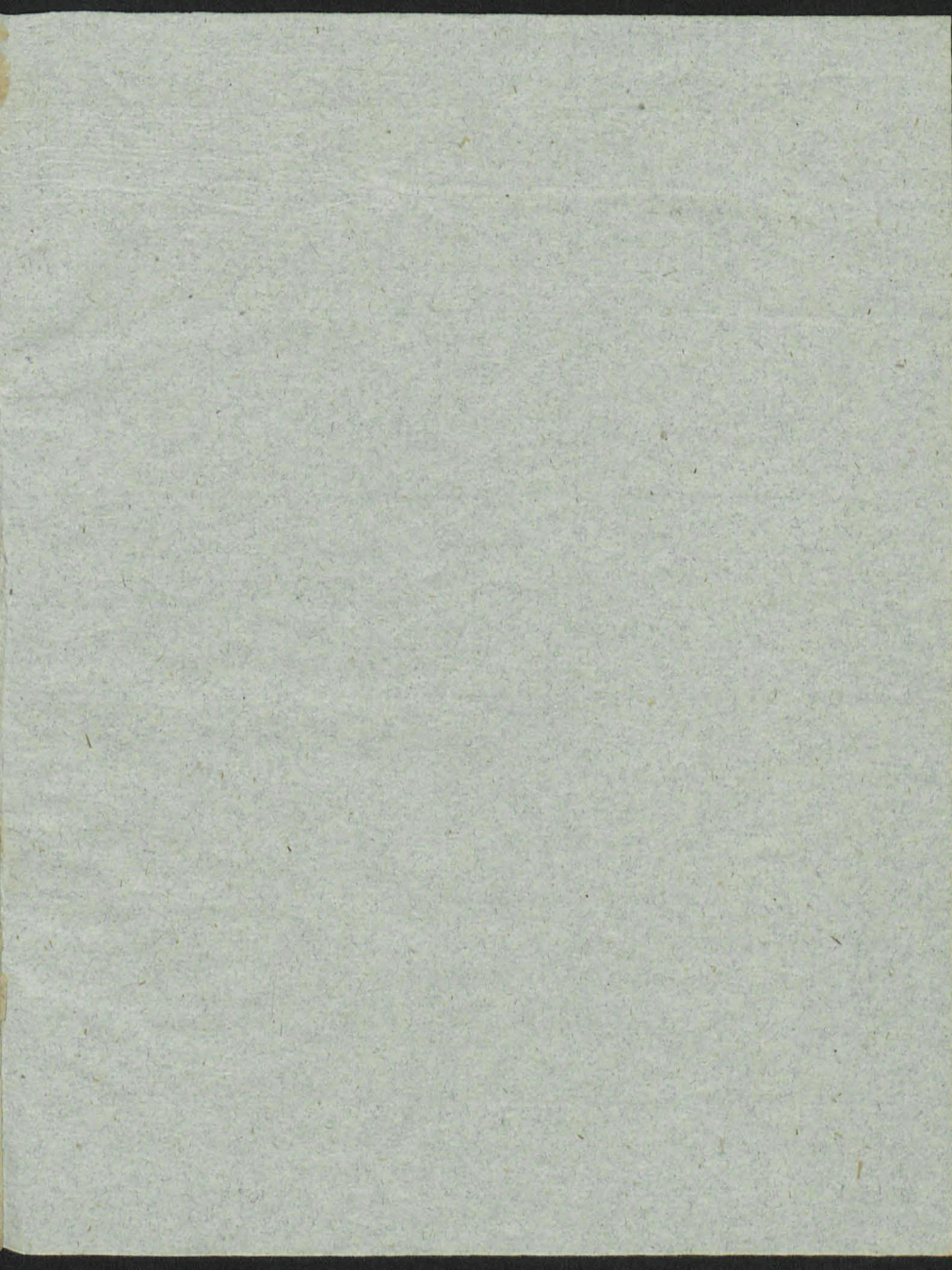
A M E N.

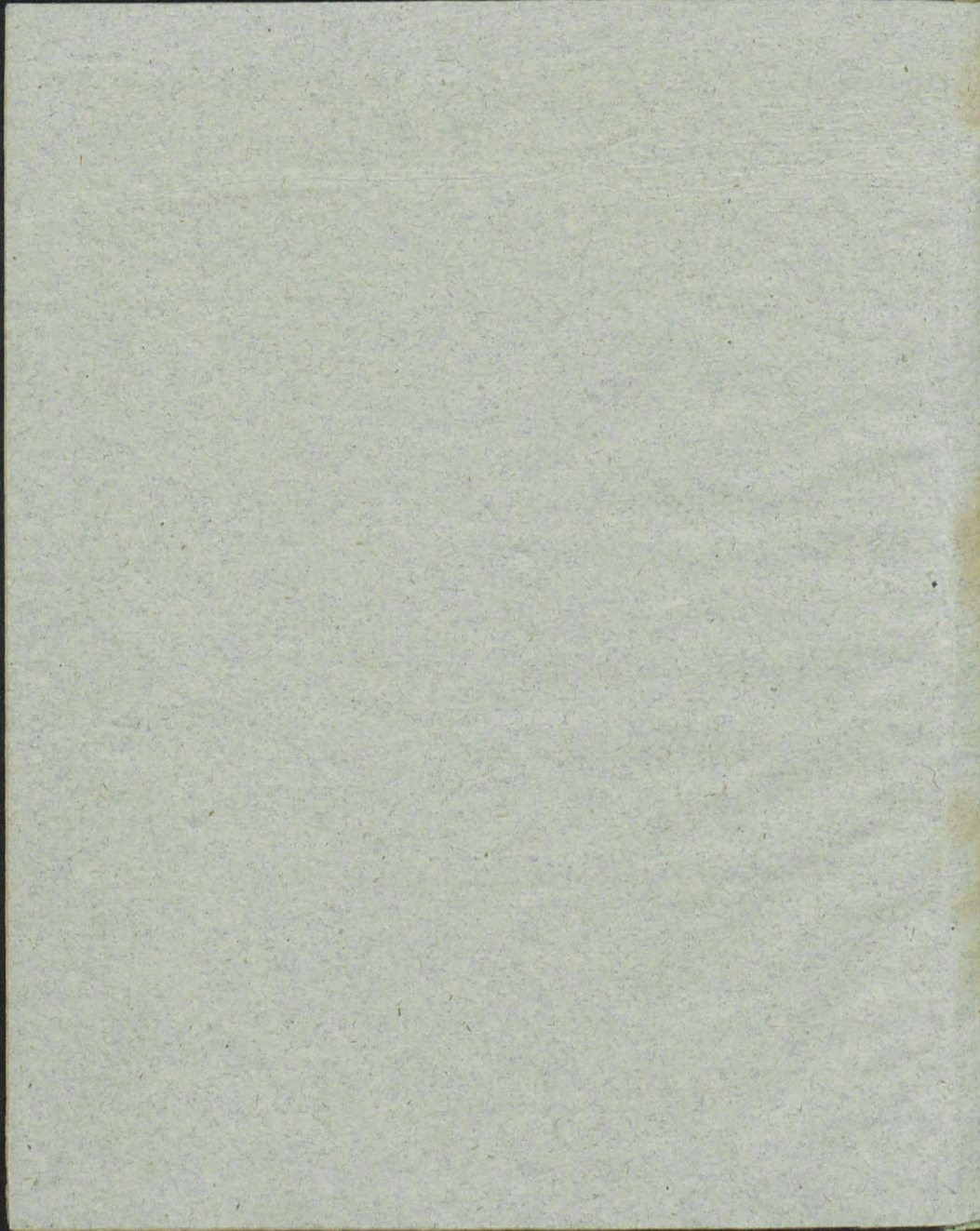

7722
12

A. M. B. K.

7732
72

